

177 Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Θεσσαλίας (Βόλος)

Το Τμήμα ιδρύθηκε το 1993 ως Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Λαογραφίας (Π.Δ.177/21-4-1993). Λειτουργεί και δέχεται φοιτητές από το Σεπτέμβριο του 1998. Μετονομάστηκε σε Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας σύμφωνα το Ν. 3027/28.6.2002. Το Τμήμα είναι αυτόνομο από τις 23/4/2002 με την εκλογή του Προέδρου του Τμήματος, Αν. Καθηγητή κ. Αλέξανδρου Μαζαράκη Αινιάνος. Κάθε χρόνο δέχεται περίπου 100 φοιτητές. Εντάσσεται στη Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου και εδρεύει στο Βόλο. Στεγάζεται στο παραλιακό κτήριο 1.3, Αργοναυτών & Φιλελλήνων, 38221 Βόλος (τηλ. 2421074794, 2421074795, 2421074781).

Σκοπός

Σκοπός του Τμήματος ΙΑΚΑ είναι η κατάρτιση επιστημόνων με διεπιστημονική προοπτική σε θέματα αιχμής στο πεδίο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και η προετοιμασία τους για τη σύγχρονη έρευνα. Το ΙΑΚΑ καταρτίζει ιστορικούς, αρχαιολόγους και κοινωνικούς ανθρωπολόγους οι οποίοι μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες της εκπαίδευσης, της έρευνας, της ανάδειξης και διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς, καθώς και τις απαιτήσεις μεταγραφής των ιστορικών, αρχαιολογικών και εθνογραφικών δεδομένων στο ηλεκτρονικό περιβάλλον. Παρέχει τη δυνατότητα στους πτυχιούχους του να στελεχώσουν τη Μέση Εκπαίδευση, ως διδακτικό προσωπικό εξειδικευμένο στη διδασκαλία της ιστορίας και των κοινωνικών επιστημών, την Αρχαιολογική Υπηρεσία και τα Μουσεία, τους φορείς ιστορικής τεκμηρίωσης και του πολιτισμού, τις επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρονικού και κινηματογραφικού εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και τα ΜΜΕ. Το Τμήμα στοχεύει στην καλλιέργεια των τριών γνωστικών αντικειμένων όχι αποκομμένα το ένα από το άλλο αλλά σε έναν πολυεπίπεδο, μεθοδολογικό και θεματικό συνδυασμό μεταξύ τους. Το πρόγραμμα σπουδών είναι προσανατολισμένο προς τη διδασκαλία νέων αντικειμένων, επί πλέον των παραδοσιακών, στοχεύοντας στη διεύρυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Το Τμήμα χορηγεί ενιαίο πτυχίο στο οποίο αναγράφεται η ειδίκευση που έχει επιλέξει ο φοιτητής και η οποία αντιστοιχεί σε μία από τις τρεις κατευθύνσεις του Τμήματος (Ιστορία, Αρχαιολογία ή Κοινωνική Ανθρωπολογία). Οι ειδικεύσεις αυτές είναι:

1. Ιστορικοί

Δίνεται έμφαση στην κατάρτιση ιστορικών όλων των περιόδων και όλων των κατευθύνσεων της σύγχρονης έρευνας, τόσο στην ελληνική όσο και στη διεθνή ιστορική επιστήμη, ικανών να στελεχώσουν ερευνητικά κέντρα. Συγχρόνως οι ιστορικοί εκπαιδεύονται στην πρόσβαση, διαχείριση και αξιολόγηση των παρεχομένων σε ηλεκτρονικό περιβάλλον πληροφοριών αλλά και στην παραγωγή περιεχομένου για την εφαρμογή των τεχνολογιών αυτών σε όλα τα πεδία διαχείρισης πολιτισμικών αγαθών (εκπαίδευση, ερευνητικοί φορείς, μουσεία, εκδόσεις, φορείς ανάπτυξης πολιτισμικής πολιτικής κλπ.)

2. Αρχαιολόγοι

Στην κατάρτιση του προγράμματος σπουδών αρχαιολογίας δίνεται επιπλέον έμφαση στη χρήση της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών για την τεκμηρίωση, μελέτη και ανάδειξη του μνημειακού πλούτου, στην πολιτιστική διαχείριση, στη μουσειολογία, στην αρχαιομετρία και στη συντήρηση. Οι πτυχιούχοι με αρχαιολογική ειδίκευση έχουν την απαραίτητη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση ώστε να μπορούν να προσληφθούν στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, να συμμετάσχουν σε ανασκαφές και να στελεχώσουν Μουσεία, δημόσια ή ιδιωτικά. Επίσης μπορούν να εργαστούν σε Προγράμματα Διαχείρισης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Εργαστήρια και άλλους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, σε Ερευνητικά Προγράμματα καθώς και σε πολιτιστικούς και εκδοτικούς οργανισμούς.

3. Κοινωνικοί Ανθρωπολόγοι

Το πρόγραμμα σπουδών στοχεύει στη διαμόρφωση δεξιοτήτων για τη διαπολιτισμική μελέτη και ανάλυση κοινωνικών και πολιτισμικών φαινομένων. Η διεπιστημονική σύνδεση με την Ιστορία και την Αρχαιολογία επιτρέπει την εφαρμογή της ανθρωπολογικής γνώσης: στην έρευνα της τοπικής ιστορίας, στην ανάλυση τοπικών κοινωνικών φαινομένων και στην ανάλυση πρωτοβουλιών για παρεμβάσεις, που απαιτούν κατανόηση της πολυ-πολιτισμικότητας (μετανάστευση, ρατσισμός, κ.τ.λ.), στην ανάλυση και αξιοποίηση πολιτισμικών αγαθών στο πλαίσιο της διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς, στη μεταγραφή εθνογραφικών δεδομένων στο νέο ηλεκτρονικό και οπτικοακουστικό περιβάλλον. Οι πτυχιούχοι με ανθρωπολογική κατεύθυνση έχουν την κατάρτιση για να απασχοληθούν σε μουσεία, στην τοπική αυτοδιοίκηση, σε φορείς κοινωνικής παρέμβασης και σε ΜΜΕ.

Επαγγελματικές Διέξοδοι

Οι πτυχιούχοι μπορούν να καλύψουν θέσεις εργασίας σε τομείς ανάλογους με τις σπουδές και την εξειδίκευση τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μπορούν να απασχοληθούν στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα: ως αρχαιολόγοι στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, ως στελέχη σε θέσεις σχετικές με το αντικείμενο των σπουδών τους σε κέντρα αρχειοθέτησης και τεκμηρίωσης, βιβλιοθήκες, στις κρατικές πινακοθήκες και μουσεία, στην Εκπαίδευση και την Κατάρτιση, σε ερευνητικά-επιστημονικά ή πολιτιστικά ιδρύματα, στη συντήρηση, παρουσίαση και διεύθυνση συλλογών ή μουσείων, στη συγγραφή αρχαιολογικών κειμένων, κ.ά Πρόσβαση στη Μέση Εκπαίδευση, για τη διδασκαλία της ιστορίας, των φιλολογικών μαθημάτων και των κοινωνικών επιστημών έχουν όλοι οι απόφοιτοι του Τμήματος, ανεξαρτήτως της ειδίκευσης που έχουν επιλέξει. Δίνεται έμφαση στη διευρυμένη θεωρητική, γλωσσική και παιδαγωγική κατάρτιση, στην κριτική και δημιουργική γνώση, καθώς και στην κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες και τα πολυμέσα.

Πρόγραμμα Σπουδών

Ο ελάχιστος χρόνος φοίτησης που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου του Τμήματος ορίζεται στα οκτώ εξάμηνα. Ο μεγάλος αριθμός των προσφερόμενων μαθημάτων και η Πτυχιακή Εργασία παρέχουν στον φοιτητή τη δυνατότητα να διαμορφώσει το δικό του ευέλικτο πρόγραμμα σύμφωνα με την ειδίκευση που επιθυμεί να ακολουθήσει. Οι σπουδές διαρθρώνονται με βάση την αρχή της διεπιστημονικότητας. Εκτός από τα μαθήματα κορμού, στα οποία σημαντική θέση κατέχουν τα μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Φιλολογίας και Λογοτεχνίας, το πρόγραμμα είναι εμπλουτισμένο με νέα γνωστικά αντικείμενα που συμβαδίζουν με τις σύγχρονες επιστημονικές τάσεις σε κάθε μια από τις παραπάνω επιστημονικές περιοχές. Παράλληλα, προφέρονται σεμινάρια εφαρμογών νέων τεχνολογιών (πληροφορική, πολυμέσα, δικτυακές εφαρμογές) και οπτικοακουστικής εκπαίδευσης (Κινηματογράφος, Εθνομουσικολογία). Το πρόγραμμα έχει διαμορφωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε η διαπλοκή των τριών επιστημονικών πεδίων με τις Νέες Τεχνολογίες να μην λειτουργεί σε βάρος της βασικής παιδείας και της γλωσσικής-φιλολογικής κατάρτισης.

Μαθήματα

Εισαγωγή στην Προϊστορική Αρχαιολογία

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία I: Γεωμετρικοί και Αρχαϊκοί χρόνοι (1050-480 π.Χ.)

Αρχαιολογία: Θεωρία και μέθοδοι

Αρχαιομετρία I (μέθοδοι μελέτης αρχαίου περιβάλλοντος)

Η χώρα των αρχαίων Ελληνικών πόλεων

Αρχαία Ελληνική Κεραμική και Αγγειογραφία I : Η πρώιμη Ελληνική αγγειογραφία (9ος - 6ος αι. π.Χ.)

Αρχαία Ελληνική Πλαστική I (6ος-5ος αι. π.Χ.)

Στοιχεία Ενάλιας Αρχαιολογίας

Θέματα προϊστορικής αρχαιολογίας: θεωρία και εφαρμογές

Η έννοια του χώρου στην προϊστορία. Παραδείγματα από την αρχιτεκτονική της Εποχής του Χαλκού στο Αιγαίο

Εισαγωγή στη Βυζαντινή Τέχνη

Το αρχαιολογικό σχέδιο σήμερα και ο σχεδιασμός του δομημένου χώρου κατά την αρχαιότητα

Μεσοβυζαντινή Αρχιτεκτονική (610-1204)

Μνημειακή τοπογραφία Ηπείρου (4ος – 16ος αι.)

Το πορτραίτο του καλλιτέχνη στο Βυζάντιο

Βυζαντινές Εικόνες : Τέχνη, Τεχνική, Τεχνολογία

Μυκηναϊκός Πολιτισμός

Η ιδεαλιστική πλαστική των Ρωμαίων.

Αρχαιολογία και πληροφορική : Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών

Δώρα, κτερίσματα, αναθήματα : Μορφές ανταλλαγής στην Ελλάδα των πρώιμων ιστορικών χρόνων

Τέχνη και κοινωνία στους Γεωμετρικούς χρόνους (9ος-8ος αι. π.Χ.)

Εισαγωγή στις ιστορικές σπουδές
Κοινωνική Ιστορία των κατακτημένων στην οθωμανική περίοδο
Ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος
Εισαγωγή στην Ιστορία της Φιλοσοφίας
Φύλο, γάμος, συγγένεια στην αρχαιότητα και τον βυζαντινό κόσμο
Ιστορική Ανθρωπολογία: Ιστορία της βίας και της καταστολής στη μεσαιωνική και νεότερη Ευρώπη
Εισαγωγή στην ιστορία του Ισλάμ
Ευρωπαϊκή οικονομική και κοινωνική ιστορία (τέλος 18ου-μέσα 20ου αιώνα)
Εισαγωγή στην οθωμανική ιστορία
Επισκόπηση Αρχαίας Ιστορίας I: Από τα μυκηναϊκά στα αρχαϊκά χρόνια
Πηγές της νεοελληνικής ιστορίας (βιβλιογραφίες)
Ο Μεσαίωνας σήμερα: Ιστοριογραφικές διαμάχες, ιδεολογικές χρήσεις, αναπαραστάσεις
Ιστορία της εποχής των Παλαιολόγων
Ιστορία της Ελληνικής Βιομηχανίας
Η ιστορία του πρώιμου χριστιανισμού
Σύγχρονη Πολιτισμική Ιστορία: Ζητήματα θεωρίας και ιστορίας της κουλτούρας στον 20ο αι.
Φύλο και μετανάστευση: μορφές κινητικότητας και πολιτικής συγκρότησης στον 20 αι.
Τεχνολογία, κοινωνική θεωρία και κριτική στον 20ο αι.
Τουρκική Γλώσσα III
Ιδεολογίες και κινήματα στο μεσοπόλεμο
Η δουλεία στην Ελληνική αρχαιότητα
Τα Ρομαντικά χρόνια (1830-1880)
Εισαγωγή στις λογοτεχνικές σπουδές
Οικονομική Ανθρωπολογία
Τελετουργίες και Λαϊκά δρώμενα
Νεανικοί πολιτισμοί
Η κοινωνική ανθρωπολογία της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Εισαγωγή στην επιτόπια εθνομουσικολογική έρευνα
Θεωρίες του Φύλου
Φύλο και εργασία στη Σύγχρονη Ευρωπαϊκή και Ελληνική Ιστορία
Θεωρία των κοινωνικών επιστημών
Ανθρωπολογία του σώματος
Η Βυζαντινή κοινωνία και οι θεσμοί της
Νεοελληνική κοινωνία και πολιτική (19ος-20ος αι.)
Κοινωνιολογία των κλειστών ιδρυμάτων
Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία
Ανθρωπολογία του ελληνικού χώρου και της Μεσογείου
Ηλεκτρονικά μέσα και ιστορική κουλτούρα
Μετανάστριες από Ανατολική Ευρώπη: Θεσμικό πλαίσιο και βιωματικός λόγος
Κοινωνική Ιστορία του Βυζαντίου
Εισαγωγή στην αρχαία ιστορία-αρχαιογνωσία
Επιγραφική I
Κλασική πολιτική φιλοσοφία
Τουρκική Γλώσσα I
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I
Λατινική Φιλολογία II: Οι ρωμαίοι ιστορικοί των δημοκρατικών χρόνων

Εισαγωγή στο αρχαίο ελληνικό μυθιστόρημα: Φιλολογική προσέγγιση
Εισαγωγή στην Επιχειρηματικότητα
Ιστορία της Δυτικής Τέχνης
Ιστορία της Δυτικής Τέχνης
Κοινωνική Ανθρωπολογία
Οπτική Ανθρωπολογία
Οπτική Ανθρωπολογία
Εισαγωγή στους Πολιτισμούς του Αιγαίου
Η δόξα του Βυζαντίου (Μεσοβυζαντινή Τέχνη)
Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία II : Κλασικοί και Ελληνιστικοί χρόνοι (480-31 π.Χ.)
Αρχαιομετρία II (μέθοδοι χαρακτηρισμού υλικών)
Εισαγωγή στην Πολιτιστική Διαχείριση
Βιοαρχαιολογία: Από τα υλικά κατάλοιπα στην ερμηνεία των δεδομένων
Πόλεις και Ιερά στην Κλασική Αρχαιότητα : Αθήνα και Αττική
Εισαγωγή στη Μουσειολογία
Αρχαιοζωολογία: Θυσίες ζώων και τελετουργικά έθιμα
Εισαγωγή στη Βυζαντινή Αρχιτεκτονική: Η πόλη και ο χριστιανικός ναός κατά την παλαιοχριστιανική περίοδο (4ος-6ος αι)
Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική, Πολεοδομία, Οικιστική
Αρχαία Ελληνική Πλαστική II (4ος αι.π.Χ. και ελληνιστικοί χρόνοι)
Συντήρηση: Θεωρία και Μέθοδοι
Η βυζαντινή οικία και η σκευή της (4ος-15ος αι.)
Βυζαντινή Τέχνη και Αναπαραστάσεις του φύλου
Άναξ, Άννασα, Ποτνία. Ζητήματα Κρητομυκηναϊκής θρησκείας και πολιτείας
Ενάλια αρχαιολογία: Αρχαία Ναυπηγική, ναυσιπλοΐα, θαλάσσιοι δρόμοι και ναυτοσύνη
Μουσεία και Νέες Τεχνολογίες: Διαχείριση και Επιμέλεια Μουσειακών συλλογών
Η εικονογραφία της λατρείας στην αρχαϊκή και κλασική περίοδο
Αρχαία Ελληνική Κεραμική και Αγγειογραφία II : Η Αγγειογραφία της αρχαϊκής και κλασικής Αθήνας (αττικός μελανόμορφος και αττικός ερυθρόμορφος ρυθμός).
Αρχαιολογία και Ανθρωπολογία
Επισκοπική Αρχαία Ιστορία III: Από τα ελληνιστικά στα ρωμαϊκά χρόνια
Πηγές της ιστορίας του Βυζαντίου και της μεσαιωνικής Δύσης
Ευρωπαϊκή ιστορία (15ος-18ος αι.)
Ο νεότερος και σύγχρονος κόσμος (19ος-20ος αι.)
Ζητήματα Ιστορίας των Θεσμών
Κοινωνική ιστορία της μεσαιωνικής Δύσης
Μνήμη και Προφορική Ιστορία
Ιστορία των επιστημών
Το κίνημα των Αρσενιατών
Τουρκική Γλώσσα II
Κοινωνικές ουτοπίες στον 20ο αιώνα
Ιστορίες πόλεων
Ιστορία των τουρκικών λαών ως το 14ο αιώνα
Ιστορία της Ελλάδας στον 20 αι. (κράτος-κοινωνία-οικονομία)
Κοινωνικοί μετασχηματισμοί στη μεταπολεμική Ελλάδα-Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος
Η συγκρότηση των εθνικών κρατών στα Βαλκάνια
Ο μεταπολεμικός κόσμος

Οικισμοί στην αρχαία ελληνική ύπαιθρο. Μεθοδοι έρευνας και ιστορικής ανασύνθεσης
Οι Ίωνες εθνογράφοι και ιστορικοί: Φιλολογική προσέγγιση
Η αρχαία ελληνική ιστοριογραφία
Σύγχρονη ελληνική ιστοριογραφία: ερευνητικά πεδία, θεωρητικές αναζητήσεις και ερμηνευτικά σχήματα
Ευρώπη και Ελλάδα: Από την Αναγέννηση στο Φιλελληνισμό
Ιστοριογραφία του Βυζαντίου
Ιστορία του αντισημιτισμού στην Ευρώπη
Ο πολιτισμός της εικόνας: θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις
Τουρκική Γλώσσα IV
Θεσσαλία : Οικιστικό πλέγμα και ιστορία
Η συγκρότηση της νεοελληνικής εθνικής ιδεολογίας
Ζητήματα ιδεολογίας του υπό οθωμανική κυριαρχία ελληνισμού
Τα αρχαία μυθιστορήματα ως πηγή ιστορίας
Επιγραφική II
Λογοτεχνικές πρωτοπορίες του 20 ου αι.: Υπερρεαλισμός, Φουτουρισμός, Ουτοπισμός
Η γενιά του 30 : Αισθητική και Ιδεολογία
Η καθαφική κριτική (1903-1963) : Λογοτεχνική κριτική και διανοητική ιστορία
Τεχνολογίες της μνήμης: φωτογραφία, τηλεόραση, διαδίκτυο
Εθνογραφία: Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου
Εισαγωγή στην πολιτική ανθρωπολογία
Ανθρωπολογία της σεξουαλικότητας και νέες τεχνικές αναπαραγωγής
Χρόνος και Κοινωνικές αναπαραστάσεις
Ανθρωπολογία της Νοτιοανατολικής Ευρώπης
Από το μυθικό στο συμβολικό λόγο
Ανθρωπολογία της ανάπτυξης
Εθνογραφίες παράλληλες: Έλληνες της διασποράς-αλλοδαποί μετανάστες στην Ελλάδα
Εισαγωγή στην Εθνομουσικολογία
Φύλο και πολιτική στη Σύγχρονη Ευρωπαϊκή και Ελληνική Ιστορία
Εισαγωγή στη σημειωτική και την ανθρωπολογία της γλώσσας
Κοινωνιολογία του Αστικού Χώρου
Ανθρωπολογία των φύλων και της συγγένειας
Ανθρωπολογία της υγείας
Εισαγωγή στη γλώσσα του κινηματογράφου
Κινηματογράφος και Ιστορία
Η κινηματογραφική ταινία ως φορέας ιστορικής μνήμης και πηγή γνώσης
Συλλογικά υποκείμενα και ταυτότητες στο διαδίκτυο
Θέματα Προϊστορικής Τεχνολογίας: Τα λίθινα εργαλεία
Λαϊκός πολιτισμός και ταυτότητες
Νεολιθική Ελλάδα
Οπτικοακουστική τεχνολογία
Πολιτική Φιλοσοφία και νεοτερικότητα
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
Εισαγωγή στη Νεότερη Ελληνική Λογοτεχνία (19ος-20ος αι.)
Αρχαιολογία του φύλου
Επιχειρηματικότητα: Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

Ιστορία της Δυτικής Τέχνης

Ιστορία της Δυτικής Τέχνης

Κοινωνική Ανθρωπολογία

Αρχαιολογία και Κινηματογράφος

Αρχές μελέτης Αρχαίας Ελληνικής εικονογραφίας μέσα από τα αγγεία